

Tyrimas: Keturi iš dešimties lietuvių turi iki trijų slaptažodžių

Siaučiant kibernetiniams sukčiams lietuviai vis dar per mažai dėmesio skiria savo duomenų saugumui internete. Mat net 36 proc. interneto vartotojų Lietuvoje turi tik iki trijų skirtingų slaptažodžių, kuriais jungiasi prie visų naudojamų paskyrų: socialinių tinklų, el. pašto, el. parduotuvių, bankų paskyrų, rodo bendrovės „SK ID Solutions“ užsakymu atliktas reprezentatyvus šalies gyventojų tyrimas. Anot specialistų, nors kelis slaptažodžius prisiminti paprasčiau, visur naudojant tuos pačius prisijungimus kyla rizika netekti visų savo paskyrų kontrolės.

Didžiausia dalis – 39 proc. – lietuvių yra prisiregistravę iki penkių paskyrų. Dar beveik penktadalis respondentų nurodė turintys nuo 6 iki 10 paskyrų, dešimtadalis – nuo 11 iki 20. Mažiausia dalis – 7 proc. – respondentų teigė, kad yra prisiregistravę daugiau nei 21 paskyroje. O dar penktadalis nurodė, kad paskyrų internete neturi, rodo tyrimų bendrovės „Spinter tyrimai“ atlikta apklausa.

„Skaičiai rodo, kad keturi iš dešimties lietuvių vis dar linkę naudoti vieną ar kelis slaptažodžius prisijungimui prie įvairių paskyrų. Be to, tikėtina, kad dalis naudojančiųjų kelis slaptažodžius juos pakeičia minimaliai – pavyzdžiui, prideda ar atima vos kelis ženklus, – sako bendrovės „SK ID Solutions“ vadovas Lietuvoje Viktoras Kamarevcevas. – Nors kelis slaptažodžius vartotojams atsiminti yra paprasčiau, tai žymiai padidina riziką, kad atskleidus vieną slaptažodį, bus prarasta ne vienos, bet kelių paskyrų kontrolė. Panaudoję tuos pačius prisijungimus sukčiai gali prisijungti prie kone visų naudojamų socialinės medijos, el. pašto, el. parduotuvių, bankų paskyrų, jei naudojamas tas pats ar labai panašus slaptažodis.“

Net 36 proc. interneto vartotojų Lietuvoje turi tik iki trijų skirtingų slaptažodžių, kuriais jungiasi prie visų naudojamų paskyrų. 4 ar 5 slaptažodžius naudojantys nurodė 30 proc. respondentų, kiek daugiau nei penktadalis – iki 10 slaptažodžių, 5 proc. – iki 20, o 6 proc. apklaustųjų – 20 ir daugiau, rodo apklausos duomenys.

Dėmesys slaptažodžių unikalumui

V.Kamarevcevas pastebi, kad pandemijos laikotarpiu dėl nuotolinio darbo padažnėjo kibernetinių atakų atvejų, kurias patiria tiek įmonės, tiek individualūs asmenys. Didesnis dėmesys slaptažodžių sudėtingumui ir unikalumui – pirmasis žingsnis siekiant apsaugoti asmeninius duomenis.

„Vartotojams reiktų gerai pasverti, kas svarbiau – patogumas ar duomenų saugumas. Vis dėlto, nereikėtų galvoti, kad turint skirtingus slaptažodžius kiekvienai paskyrai bus labai sudėtinga visus juos prisiminti. Tokiais atvejais padeda specialios tvarkyklės, kuriose galima saugoti daug skirtingų slaptažodžių. Taip pat yra gan paprastas būdas prisiminti skirtingus

Tyrimas: Keturi iš dešimties lietuvių turi iki trijų slaptažodžių

slaptažodžius. Patariama šifruoti kiekvienos paskyros slaptažodį, kombinuojat paslaugos pavadinimą su pastoviu „šifravimo algoritmu“. Pavyzdžiui, „LinkedIn“ algoritmas galėtų remtis tokia logika - pirmas ženklas yra 5, prie trečios raidės pridėtu tos raidės skaičių vietą abėcėlėje ir gale pridėtu*. Tai šiuo atveju gautųsi 5Lin14kedin*, bet galima sugalvoti ir paprastesnius variantus, kaip kad pridėti tiesiog šypsenėlę, bet svarbiausia, kad taip bus pasiektas unikalumas bei tikrai nepamiršite“, - teigia V. Kamarevcevas.

Anot „SK ID Solutions“ vadovo Lietuvoje, kelių faktorių autentifikacija užtikrintą saugumą dar geriau, nes prisijungimui neužtektų vien tik slaptažodžio. Apsaugoti savo paskyras jau galima keliais įrankiais, pavyzdžiui, naudojant „Smart-ID“ ar mobiliųjų parašą. Tai užtikrina saugų prisijungimą prie įvairių elektroninių paslaugų naudojant unikalų kodą, be to, leidžia pasirašyti el. dokumentus, kurie prilygsta ranka pasirašytiems.

Reprezentatyvų gyventojų nuomonės tyrimą apie skirtingų paskyrų bei naudojamų skirtingų slaptažodžių skaičių „SK ID Solutions“ užsakymu atliko bendrovė „Spinter tyrimai“ šių metų gegužę, apklaususi 1010 Lietuvos gyventojų nuo 18 iki 75 metų.

